

Kulturutskottet

Regeringens proposition till riksdagen med förslag till lagstiftning om sammanslagning av besvärsnämnden för studiestöd med besvärsnämnden för social trygghet och till vissa andra lagar

Till social- och hälsovårdsutskottet

INLEDNING

Remiss

Regeringens proposition till riksdagen med förslag till lagstiftning om sammanslagning av besvärsnämnden för studiestöd med besvärsnämnden för social trygghet och till vissa andra lagar (RP 80/2025 rd): Ärendet har remitterats till kulturutskottet för utlåtande till social- och hälsovårdsutskottet.

Sakkunniga

Utskottet har hört

- regeringssekreterare Katariina Pursimo, social- och hälsovårdsministeriet
- konsultativ tjänsteman Virpi Hiltunen, undervisnings- och kulturministeriet
- förmånschef Piia Kuusisto, Folkpensionsanstalten.

Skriftligt yttrande har lämnats av

- Finlands Yrkesstuderandes Centralförbund - SAKKI rf
- Finlands Gymnasistförbund rf
- Alliansen för Finlands Studerande - OSKU rf
- Finlands studerandekårens förbund - SAMOK rf
- Finlands studentkårens förbund FSF rf.

UTSKOTTETS ÖVERVÄGANDEN

Utskottet ställer sig bakom förslaget att överföra uppgifterna för besvärsnämnden för studiestöd till besvärsnämnden för social trygghet. Bakgrunden till propositionen är den reform av ämbetsverksstrukturen som enligt regeringsprogrammet syftar till att förtydliga och förenkla utbildningsförvaltningen (se KuUB 4/2025 rd, s. 3).

Syftet med propositionen är att effektivisera besvärsnämndernas arbete, att stärka samstämmigheten mellan förfarandet för ändringssökande i fråga om studieförmåner och lagstiftningen om

Utlåtande KuUU 9/2025 rd

informationshantering och att förtydliga den lagstiftning som gäller besvärsnämnderna. En av de viktigaste orsakerna till den föreslagna ändringen är att besvärsnämnden för studiestöd inte har haft något sådant ärendehanteringsprogram som förutsätts i den gällande informationshanteringslagen.

Besvärsnämnden för social trygghet har i nuläget tre ordförande med uppdraget som huvudsyssla och högst fyra ordförande med uppdraget som bisyssla. Dessutom har besvärsnämnden som medlemmar med uppdraget som bisyssla minst sex läkarmedlemmar, minst nio juristmedlemmar samt aderton medlemmar som representerar kännedom antingen om ändringssökandenas förhållanden eller om förhållandena i arbetslivet och på arbetsmarknaden. Dessutom ska besvärsnämnden ha ett tillräckligt antal ersättare. Utskottet anser det viktigt att i besvärsnämnden för social trygghet trygga sakkunskapen om studiestödssystemet och utbildningssystemet. Utskottet välkomnar propositionens (RP s. 16) mål att utse två nya juristmedlemmar med sakkunskap om studiestödssystemet och utbildningssystemet till besvärsnämnden för social trygghet.

För närvarande avgörs studiestödsbesvär i sektioner i besvärsnämnden för studiestöd, där också lekmanledamöter deltar. Med hänvisning till ett sakkunnigyttrande tillstyrker utskottet förslaget att avgöra studiestödsärenden i en juridisk sammansättning med tre ledamöter, eftersom merparten av de ärenden som hänför sig till studiestödet är juridiska.

Enligt propositionen överförs besvärsnämnden för studiestöd från undervisnings- och kulturministeriet till social- och hälsovårdsministeriets förvaltningsområde. Undervisnings- och kulturministeriet ansvarar fortfarande för lagstiftningen om studiestöd, så utskottet ser det som viktigt att ministeriet även i fortsättningen följer upp hur besvären avgörs bland annat för att identifiera hur lagstiftningen om studiestöd fungerar och vilka utvecklingsbehov det finns.

Utskottet understryker att behandlingstiderna för ändringssökande bör vara skäligen och att studiestöds klienterna bör informeras tydligt och effektivt om ändringen.

FÖRSLAG TILL BESLUT

Kulturutskottet föreslår

att social- och hälsovårdsutskottet beaktar det som sägs ovan.

Utlåtande KuUU 9/2025 rd

Helsingfors 3.10.2025

I den avgörande behandlingen deltog

ordförande Tuula Haatainen sd
vice ordförande Ari Koponen saf
medlem Sandra Bergqvist sv
medlem Maaret Castrén saml
medlem Eeva-Johanna Eloranta sd
medlem Laura Huhtasaari saf
medlem Hanna Kosonen cent
medlem Milla Lahdenperä saml
medlem Pia Lohikoski vänst
medlem Sara Seppänen saf
medlem Markku Siponen cent
medlem Jaana Strandman saf
medlem Oskari Valtola saml.

Sekreterare var

utskottsråd Marja Lahtinen.